

بررسی نظم به عنوان یکی از نظام های تشکیل دهنده معماری سنتی ایران (نمونه موردی: بازار تبریز)

مهدی عبدغیور^{۱*}، سحر طوفان^۲

۱-۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده هنر و معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، Email: mehdiabd39@gmail.com
۲- استادیار و عضو هیئت علمی دانشکده معماری دانشگاه آزاد تبریز، ایران

چکیده

معماری سنتی شهرهای تاریخی ایران همواره بیانگر فرهنگ ایرانی- اسلامی بوده است. با وجود محدودیت های خاص هر منطقه معماری سنتی دارای اصول یکسان و ثابت در تمام مناطق ایران میباشد. در عصر حاضر معماری سنتی به دلیل تاثیرپذیرفتن از عوامل مختلف به ویژه جامعه غرب از اصول خویش فاصله گرفته و در نتیجه صورتی غیر سنتی و غیر ایرانی به خود گرفته است. معماری معاصر بر اساس زیر پا گذاشتن اندیشه های معماری سنتی بوده و تمام اصول اساسی معماری سنتی را بر هم زده است. اصول معماری سنتی ایران بر گرفته از فرهنگ و سنت این مرز و بوم است. یکی از مهمترین این اصول نظم است که باعث به وجود آمدن یک معماری تمام عیار متکی بر فرهنگ و سنت ایرانی شده است. در این میان بازارهای سنتی در شهرهای ایران به عنوان مهمترین کانون برای فعالیت های فرهنگی اجتماعی و سیاسی بوده است و داراری سامانه بسیار منظمی بوده است و از اصول ارزشمندی در معماری سنتی خود بهره مند است. در این مقاله سعی شده ابتدا به وسیله ی روش اسنادی و کتابخانه ای با استفاده از متون و منابع موجود در مورد نظم در معماری سنتی ایران بررسی و بازار که به عنوان یکی از ارکان کالبدی اصلی تاثیر گذار معماری سنتی می پردازیم و در پایان با استفاده از روش میدانی به بررسی این اصل در بازار سنتی تبریز می پردازیم.

واژه های کلیدی: نظم، سنت، معماری، معماری سنتی، بازار

۱- مقدمه

این معماری را می توان به عنوان یک اثر هنری در نظر گرفت که برخاسته از فرهنگ و سنت یک کشور میباشد و هنر معماری در ایران دارا قدمت بسیار زیادی است، که ریشه در فرهنگ این مرز و بوم دارد. معماری ایران ریشه در فرهنگ ایران دارد که با نظریه های دانشمندان و اندیشمندان آن هم سو میباشد که با عوامل مختلف تاثیر گذار بر جامعه ترکیب می